

FOC NOU

AL SERVEI DE CATALUNYA

TOLOSA DEL LLENGUADOC

REDACCIO i ADMINISTRACIO : Carrer de Metz, 48

EDITORIAL

DOCTRINA i PROGRAMA

Foc-Nou és el diari de tots els catalans. Entenem-nos bé : de tots els catalans que no hagin trait la Pàtria col·laborant amb l'enemic, car aquests, a dreta llei, no mereixen l'honor de dir-se catalans. En aquestes columnes, doncs, no es farà política de partit, sino política catalana en el sentit més elevat i més generos de la paraula.

Els nostres enemics son els enemics de Catalunya, els nostres amics son els que l'estimen per damunt de tot. En aquest compàs d'espera que representarà l'interval que va de l'alliberació de França a la nostra tornada a la Pàtria, « Foc Nou » serà el portanveu dels catalans units, apinyats, sota aquesta bandera de renovació i de grandesa que volem hissar al Palau de la Generalitat.

El nostre programa i la nostra doctrina son assenyalats per la meteixa i unica fita : la legalitat republicana espanyola, interrompuda per la sublevació falangista-monarquico-cartlista-italiana i nazi del 19 de juliol de 1936.

Dins d'aquella legalitat constitucional, ratificada per les Corts en diverses ocasions, Catalunya gaudia de la seva autonomia, regida per un Estatut aprovat per les Corts republicanes. Pensant en Catalunya tenim, doncs, un punt de partida juridicament indiscutible, sagrat, innegable. Pensant en Espanya tenim una legalitat republicana que cap força jurídica nacional o internacional no pot atacar, car els aliats coneixen perfectament en quines condicions es produí l'aixecament militar que provocà a Espanya una suspensió de la legalitat que dura des de fa cinc anys.

Que uns Governos Provisionals en restablir-se el règim a Espanya, hauran de convocar eleccions per entendre que durant aquests anys s'han produït fets interiors i exteriors que motiven la necessitat urgent de consultar novament el país ? Quin dubte hi ha ! Pero aquestes eleccions s'hauran de fer dins el marc constitucional republicà, sota la bandera republicana a Espanya, i sota l'Estatut català a la nostra terra.

Mort el president Azana, el president de la Republica a Espanya es el senyor Martinez Barrios, president del Parlament. Mort Lluís Companys, correspon la presidència interina de la Generalitat al senyor Irla, president del Parlament català. Amb la Constitució i l'Estatut a les mans els presidents formaran aquests governs provisionals que, dissoltes les Corts de 1936, convocaran noves eleccions.

L'Estatut és el punt de partida inicial de les nostres llibertats nacionals, per arribar al moment en que Catalunya en plena sobirania es doni la seva carta constitucional.

Ningu no ha dubtat mai que la militarada hauria estat ofegada en vuit dies, com ho fou a tots els centres vitals del país, sense la intervenció de Mussolini i Hitler a favor dels sublevats. Ara Hitler i Mussolini estan a punt d'esfondrar-se i amb ells s'esfondrarà tot el sistema totalitari a Europa, de Madrid a Berlin.

La legalitat republicana ha de tornar, automàticament, a entrar en vigor deaparegudes les causes estrangeres que en motivaren la suspensió. La vida constitucional de 1936 ha de reprendre normalment la seva marxa regular. Amb molta experiència del passat, amb rius de sang que hauran fecundat les terres hispàniques, amb lliçons dures i cruels que obriran horitzons nous a Catalunya i a Espanya, pero sempre, sempre, sempre, sota la bandera de la Republica a Espanya i de le quatre barres, simbolitzan l'Estatut, a Catalunya.

Aquesta és la nostra posició, fixada d'una manera clara, concreta, sense equívocs ni confusions. No pensem separar-nos en ni un instant, com no pensem establir polèmiques a França amb els que, sostenint un criteri diferent, no volguessin donar-se compte que no és aquest el moment ni el lloc de discutir, sino el de treballar pensant en Catalunya.

CAMINS de la PATRIA

"PER CATALUNYA" FOU EL DARRER CRIT DE LLUIS COMPANYS DAVANT EL PIQUET FALANJISTA

Els horitzons s'aclareixen després d'una llarga nit sense lluna i sense estels.

El vent de llibertat i democràcia que infla les veles de les naus aliades, ha arribat a França i neteja el nostre cel d'Occident de núvols enemics.

L'hora s'atansa en què la nostra pàtria perseguida, humiliada, escarnida, trepitjada pels seus tirans, veurà altra vegada la llum diàfana de la llibertat que té escalfors inefables de tendresa i d'amor.

Tot el nostre patriotisme, tota la nostra lleialtat vers l'ideal han de fer-nos convergir, sense excepcions en el proposit sagrat de pensar només que en Catalunya, en els seus màrtirs, en els seus perseguits, en els que per ella moriren a l'exili, en els que per ella sofriren, en els camps i fora dels camps, un calvari de cinc anys de tragèdia.

Catalans, descobrim-nos ! Penseu en Lluís Companys, lliurat pels nazis als falangistes i afusellat als fossos de Montjuïc ara fa quatre anys...

Era una matinada fosca i freda. Només un estel — el darrer — esquinçava el vel blau del firmament en aquella hora trista i simbòlica.

Lluís Companys sortí amb pas ferm i valent, com un heroi, com un màrtir, davant del piquet d'execució.

Moments abans d'anar a la mort, es descalçà, nu de peus, per poder exhalar el darrer sospir tocant terra catalana...

Un instant després, la veu gutural i estrident d'un mercenari comanà foc. El president cridà : « Per Catalunya ! » i quan la descàrrega l'havia ferit de mort, l'eco dels fossos de Montjuïc encara anava repetint « Per Catalunya », « Per Catalunya », « Per Catalunya » !...

I l'eco d'aquella veu amb tremols d'emoció, tenia estranys accents de miracle i sonoritats sobrenaturals que donaven calfreds de terror als mateixos butxins que dispararen.

Sota la muntanya sinistra una Barcelona silenciosa es vestia de dol i un milió de cors bategaven d'angoixa i de ràbia.

Catalans : Per aquell president que tant estimàveu, per aquell « Avi » venerable que només visqué per Catalunya.

Per aquell segon president que era el símbol de la democràcia autèntica, al que tots tutejàveu, al que tots podieu abraçar, i que morí com un heroi amb el nom sagrat de Catalunya als llavis;

Per aquells Joan Casanoves, Pere Coromines, Jaume Agüader, Serra Hunter, Alfons Maseres, Enric Lluelles i tots els que per la pàtria moriren a l'exili;

Per aquells altres com Carrasco i Formiguera, Carles Rahola i Domènec Latorre que moriren allà baix afusellats per l'enemic;

Per l'amor de la nostra Pàtria estimada amb frenesi de promesa, amb passió d'amant, amb tendresa dolcíssima de mare, prepareu-vos a la resurrecció catalana amb dignitat i generositat, pero amb fermesa.

Penseu que la feina serà intensa, la labor dura, els obstacles nombrosos, i que no podem ni devem consentir que en aquelles hores greus i solemnes

de la resurrecció catalana s'imposin els demagogs audaços, es facin jocs de mans, es torni a les capelletes i es pretengui burlar la voluntat sagrada de la Pàtria amb maniobres de partit o exigències sectaristes.

Volem una Catalunya nova, una Catalunya unida, una Catalunya gran, conscient de la seva força, de la seva vitalitat, del seu prestigi, de la seva noblesa immortal.

Els camins son oberts : escollim el bo.

I tinguem al cor i al pensament, a la sang i a l'esperit, com a mot d'ordre de combat, aquell « Per Catalunya » profert per Lluís Companys quan oferia la seva vida en holocaust a la Pàtria.

DOMENEC DE BELLMUNT.

DEMA A MONTAUBAN

HOMENATGE

a Manuel AZANA

PRESIDENT DE LA REPUBLICA ESPANYOLA

Per commemorar l'aniversari de la mort de Manuel Azana, President de la Republica espanyola, s'ha organitzat una diada d'homenatge i d'afirmació republicana a la veïna Ciutat de Montauban.

La diada consistirà en una visita a la tomba del President i en un acte public en el qual hi parlaran oradors provinents de tots els sectors polítics i sindicals.

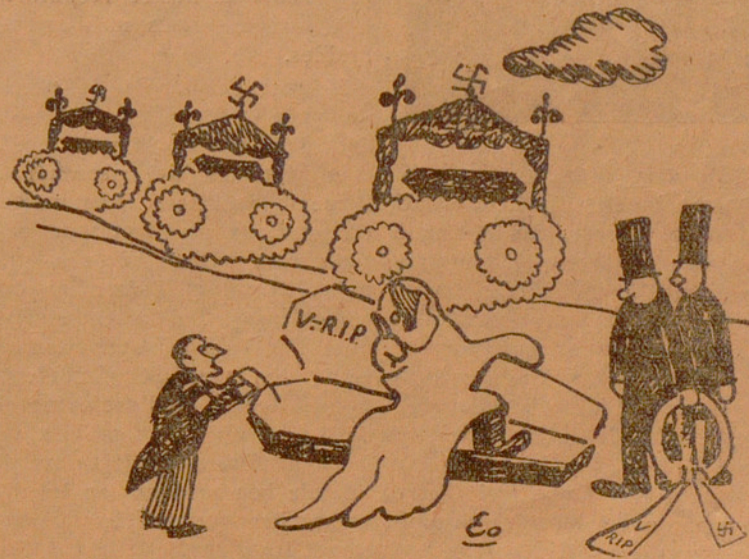
A Tolosa s'ha organitzat un tren especial que permetrà tornar el mateix dia; son molts, moltíssims els que s'hi desplaçen. Recomanem als nostres

amics que hi vulguin assistir que s'afanyin a treure el seu bitllet, si es que encara no el tenen, perquè les places son limitades.

FOC NOV ni estara representat per un enviat especial. En el numero vinent donarem detalls.

El miting es celebrarà a les 10 del mati al Teatre Municipal. L'acte de portar unes flors a la tomba de Manuel Azana tindrà lloc a les 3 de la tarda.

El tren sortirà de Tolosa a les 6'40 del mati i de Montauban pels volts de les 7'30 del vespre.

i de tot això, muts i a la gàbia. Es la darrera arma secreta alemanya

L'ENDEMA DE LA PAU

II

En el nostre article precedent, exposarem les noves possibilitats de crèdit internacional previstes pels aliats per la creació de la Banca Mundial: *International Bank for reconstruction And development*, (I. B. R. A. D.)

Un dels problemes més aguts que es plantejaran als homes responsables de la direcció de la República Espanyola tot seguit que sigui restaurada, serà l'estudi d'un pla econòmic que revolucioni fins a la base el sistema utilitzat fins ara de solucions deslligades.

Cal vigoritzar el país, i per això cal donar el seu valor a les riqueses naturals del sol i del subsol.

Cal augmentar l'extensió i la fertilitat del cultiu per la rectificació del trajecte de rius i rieres, construcció de canals, i regularitzar el règim de plujes per mitjà d'una política forestal apropiada.

Cal millorar l'utilitat agrícola i sotmetre a un pla racional les sèmbras i plantacions.

Cal nacionalitzar les indústries bàsiques tals com son: mines, electricitat; transports ferroviaris i altres comunicacions importants, telèfons, banques, assegurances, etc...

Cal municipalitzar els serveis públics tals com transports urbans, pompes funebres, etc... La nacionalització de les mines permetrà d'utilitzar els profius qu'omplen les butxaques dels especuladors. L'amillorament de les condicions de vida del miner a la tasca i, en conseqüència, una augmentació del rendiment d'extracció.

L'organització científica del treball, ens permetrà de concentrar les indústries allà on les condicions geogràfiques, climatològiques i la capacitat de la mà d'obra aconselli.

La nacionalització de les centarls hidràuliques i tèrmiques, permetrà a l'Estat, d'entestir l'electrificació de ferrocarrils.

Un sistema combinat de transports de l'Estat per via fèrrea i carretera, ha de facilitar la distribució dels productes naturals i manufacturats.

Tot aquest treball gegantesc es a fer.

La Monarquia per negligència, la segon Republica per la seva inestabilitat política, i la dictadura dels generals feixistes per incompetència, esperit retrograde i antinacional, no n'han fet res.

L'endemà de la Pau, escaurà a la tercera Republica política i primera Republica econòmica, de fer-ho.

L'Estat i la Nació han d'ésser administrats pel poble al servei del poble.

L'I. B. R. A. D. caldrà que ens ajudi consentint-nos els crèdits necessaris per realitzar aquest pla que hem esbossat.

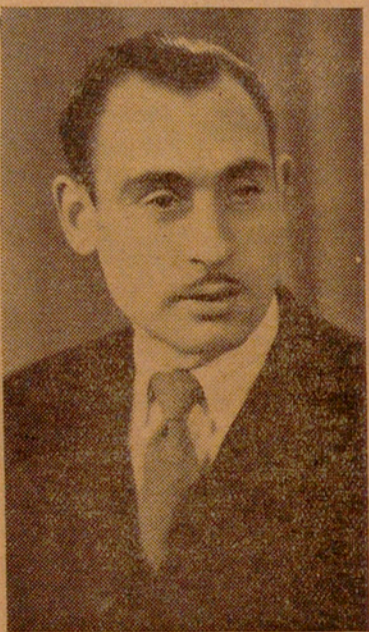
Pero pertany als catalans, als bascos, i a tots els espanyols, d'estudiar i perfilar el nostre gran Pla de reconstrucció i desenvolupament econòmic.

Es una tasca difícil i delicada, i a llarg terme.

Pero ens devem de provar al mon que si forem els primers a llençar-nos a la lluita contra el feixisme, darrer baluard del capitalisme internacional moribund, volèm també ésser els primers de posar-nos al treball fins a obtenir la prosperitat econòmica del nostre país, que amb l'independència política segons el principi d'autodeterminació i dret dels pobles a regir-se per ells mateixos, son les úniques garanties de l'emancipació dels treballadors.

GEDER.

Jaume MASSAGUÉ

el nostre amic Joan Sangres s'adreçà als reunits am les següents paraules:

El que fou en vida Jaume Massagué i Rodriguez, ha estat arrebatat d'entre nosaltres; la mort traïdora ens el pren per sempre, injusta sort del destí! Aquest home ardit de 32 anys, plè d'esperances, esperonat pels precipitats aconsegiments d'aquests dies, confiant i resolt, ha trobat la fi del seu calvari per terres de França, allunyat de la seva Catalunya, sense l'escalf dels seus pares i germans i altres familiars estimats.

Un accident forfuit, les circumstàncies del qual encara no han pogut ésser escatides, el feria greument. Un dia després, les ferides el vencien, sense poder rebre el nostre reconfort, el dels seus amics més entranyables.

Malgrat l'espai de 24 hores de vida entre el moment de l'accident i el de la seva mort, la negligència del personal i Direcció de l'Hotel Dieu, varem fer que no en tinguéssim coneixement fins després de mort. Portarem l'afer fins on calgui per tal d'escatir aquest misteri. Volèm saber també com s'ha produït l'accident, perquè tenim l'obligació moral de dir-ho als seus familiars.

Jaume Massagué deixa traçat un solc ben profund, en les diverses branques on havia consagrat les seves activitats. A Sabadell, on veç la llum, era ben conegut. La joventut sabadellenca l'estimava.

Tal com anunciàvem en el primer numer de FOC NOU divendres darrer, dia 8 tingué lloc en aquesta ciutat l'enterrament del compatriota Jaume Massagué. Fou una manifestació de dol, on un bon nombre d'amics patentitzaren la simpatia de que disfrutava el nostre amic. FOC NOU hi tenia representació. El dol es formà a la porta del Cementiri Terre Cavade on reposen les despulles mortals. El fèretre era cobert amb la senyera catalana. En el moment de baixar el fèretre a la seva darrera estada

En Jaume capitanejava l'equip titular de basquet-bol de la jove Societat Juventus A. C. que tanta gloria havia conquistat, i que tan havia enlairat el pabelló de la Catalunya esportiva. Aquest Club fou la forja d'on han sortit els més fermes lluitadors de la nostra guerra civil. A l'exili practicava aquest noble esport amb la « Societat Sportive Caramanaise » de Caraman, de tant de renom.

En Pordre sindical, Jaume Massagué s'havia distingit dintre del Sindicat d'Empleats i Tècnics, on presidia la « Secció Major ». Per la seva convicció en la defensa dels drets de la classe, s'havia fet estimar per tots els empleats sabadellenca.

Les seves activitats el conduïren a ésser perseguit i empresonat pels fets d'Octubre, la qual cosa consagrava i posava fi a la primera etapa, ben reeixida, de la seva joventut.

Calia pera la sublevació del 18 de Juliol, perquè Jaume Massagué Rodriguez inscrivés el seu nom com a veritable heroi, defensor dels ideals democràtics i catalanistes a la seva Ciutat. Portat pel seu idealisme, marxà voluntari al front d'Osca, com a milicià. Va servir l'artilleria. Al front, els seus amics el premiaren nomenant-lo Comissari.

Es consagrà a l'estudi i fou nomenat tinent d'infanteria i destinat al front de Llevant on va distingir-se sempre pel seu caracteristic entusiasme. Continuant la seva carrera militar, arribà a Comandant d'una Brigada d'Infanteria.

Quan va venir l'atac al front de Catalunya, Massagué fou un dels oficials que va anar voluntàriament a la defensa de la seva estimada terra. Pero el seu gest fou inútil, perquè ja era massa tard per a organitzar la resistència.

Es tracta, per tant, d'un d'aquells homes forjats per a la lluita, que fins al darrer moment, i amb les armes a la mà, ha combatut a casa nostra per l'ideal que ens és comú. Així, far el feixisme era la seva divisa, i es per això que la seva mort es doblement dolorosa, perquè no haurà pogut viure el final d'aquesta lluita titànica per a ensorrar el totalitarisme europeu.

A l'exili ha estat perseguit i empresonat. Humiliat en els camps de concentració, perseguit pel feixisme, ha sabut combatre com un veritable soldat de la llibertat fins als darrers moments de la seva vida, confiant que en un demà no molt llunyà els fets ens donaràn la raó, i el feixisme, en derrota per tot arreu, abandonarà les terres de Catalunya i d'Espanya, obrint-nos les portes per al retorn a casa nostra.

Adeu amic Jaume!! La teva honrada conducta marca i senyala un camí; molts aprofitaran del teu ensenyament.

A continuació l'amic Alvarez de Lara en nom del dol digué unes paraules d'exaltació i donà les gràcies als amics que assistiren a l'enterrament. — S.

Els catalans només tenim un enemic:

FRANCO i tots els seus col·laboradors.

COMENTARI DE GUERRA

Ni en el front de guerra ni en el front diplomàtic, no s'han produït canvis gaire importants aquesta setmana.

A França, continua la liquidació d'allo que resta dels exercits de Hitler. L'Havre, Metz i La Rochelle han estat alliberats i, tal com ja preveiem la setmana passada, els aliats ja lluiten en terres d'Alemanya i es troben a una dotzena de quilòmetres d'Aix-la-Chapelle. La batalla de Belgica pot donar-se pràcticament per acabada i comença la d'Holanda.

Res d'Italia com no sigui l'anunci de violents combats prop de Rimini.

A Rússia continua l'avenc dels exercits del general Malinowski en direcció d'Hongria i de Txeco-Eslòvaquia. Continua també el martiri de Varsovia, la ciutat martir per tradició. La batalla per a la seva possessió ha entrat en el seu 46 dia. Els homes liberals de tot el mon, sofriran una mica aquests dies amb motiu del nou martiri de la Ciutat polonesa.

Al Pacífic 90 vaixells ensorrats pels aliats i una gran « sagesse » per part dels nipons.

Les notícies més importants de guerra aquesta setmana, podríem dir que son dues notícies de pau. La signatura de l'armistici per part de la Romania i les declaracions del President Roosevelt, preveient el retorn de l'industria de guerra americana, a la seva producció normal de temps de pau. Heu's-aci una notícia arribada ben fredament, sense cap comentari, pero que val la pena de retenir.

A Grecia, les coses s'animen. Els patriotes grecs marxen en direcció Salonica i els alemanys evacuen una darrera l'altra les illes del mar Egeu. Lemnos, Lesbos i Samos han estat evacua-

des. Ja deiem la setmana passada que si no s'afanyen no hi seran a temps. L'evacuació de Greta es probable que no es faci esperar. Hi han també notícies de que els alemanys amenen tropes de Noruega a la línia Sigfrid. Es tracta també de l'evacuació disimulada dels països escandinaus?; es ben probable.

Turquia ve a sumar-se al chor dels països que han declarat que no donaràn hospitalitat als criminals de la guerra. I que faran a l'altra banda del Pireneu?

Les notícies que n'arriben no semblen pas donar a entendre que les forces alemanyes que hi han entrat estiguin subjectes al tractament que deriva del Dret Internacional. I no seria gens estrany que fos així, perquè, allà on han estat violats i escarnits tots els drets que encarna la condició humana, quina importància ha de tenir la violació mes o menys descarada d'un Dret Internacional, llunyà, i de mes difícil control en la seva aplicació? S'havia dit que von Papen anava d'embaixador a Madrid, pero aquesta notícia no ha vingut confirmada.

Segui com sigui, el totalitarisme d'estil vertical es troba en situació precària, i es d'esperar que quan li arribi el torn, la caiguda sera vertical del tot Aquellos mountanyos que tan altas son.

com diu la canço popular d'aquest país, ja no son aquella barrera tan infranquejable que eren ara fa 3 anys. El Pireneu continua baixant d'una manera alarmant. Si això continua, el Canigo i el Puigmal, — muntanyes qu'estimem, — perdran tot el seu prestigi.

Ho sentim per la muntanya. Pero ens en alegrem molt per tot el que existeix a l'altra banda.

J. T.

“LA MEVA DONA FA GOIG” (LA DONA A CASA I AL CARRER)

Amb aques titular « la meva dona fa goig » volem fer cada setmana la mostra cronica la nostra conversa, amb les altres dones catalanes que es troben en terres de França, procurar que aques dialec setmanal tradueixi en tot el possible la manera que teniu de veure les coses i el nostre punt de vista.

Voldríem que totes vosaltres escrivissiu, donant o demanant, consells, demandes, solucions o esperances, quix cada una de vosaltres te un problema diferent que moltes vegades us creieu insoluble, no tingueu cap escrupol en dir-nos el que fa el cas., nosaltres hi posarem tota la nostra bona voluntat i en reeixirem. No dupteu mes i escriviu. Us espero.

I, va de consell. Dona catalana, dona que has après de parlar els primers mots en la parla del teu avi, no caigués en la tentació massa facil, de que els teus fills no parlin el català. A casa teva, junts amb el teu marit, parla sempre el català, fes dir als teus fills el nom de tots el objectes familiars amb la nostra llengua, i no, no tinguis por, el frances, ja l'aprendrà al carrer, a l'escola amb els seus companys, pero el català sols tu li podràs ensenyar. Procura que el nanu parli les dues llengües. Quan sera gran t'ho agrairà.

Vols res mes dolç que et digui « mare » ?

MARIA LLUISA ROSELLO.

VOLEM ESSER LLIURES ? SI O NO ?

Londres, 29 Agost. — Abans de marxar de Roma Mr. Churchill ha adreçat un missatge al poble italià en el qual ha declarat que en el mon modern, si un poble es vol dir lliure, ha de poder respondre si a les set preguntes següents:

1. — Es respectat el dret d'expressar lliurement una opinió, el dret d'oposar-se al Govern del dia i criticar-lo ?
 2. — Te el poble el dret i els mitjans de canviar un Govern quan desaprova l'acció governamental ?
 3. — Estan els tribunals a l'abric de tota pressió del poder executiu, alliberats de tot lligam amb tal o tal partit polític ?
 4. — Poden aplicar aquests tribunals, les lleis segons un Codi ben establert i segons principis, d'humanitat i justícia ?
 5. — Hi haurà igualtat davant la llei, es tracti de pobres o de rics, de simples ciutadans o de representants de l'autoritat ?
 6. — Es que els drets de l'individu seran mantinguts, afirmats, exaltats ?
 7. — En fi, es que el poble estarà a l'abric d'una policia amb metodes anàlegs als de la Gestapo ?
- « Heu's-aci, sembla, ha acabat Mr Churchill, les bases sobre les quals podria ésser fundada l'Italia nova ».
- Nomes l'Italia ?

EL NOSTRE PRIMER NUMERO

L'aparició de « Foc Nou » ha tingut una gran acollida entre tots els catalans residents a Tolosa. De Perpinyà, de Montpeller, de Carcassona, de Montauban, i de tots els pobles dels environs de Tolosa, també ens arriben mots d'encoratjament a la tasca que hem començat.

Malgrat totes les dificultats que comporta la confecció d'un primer numero, els nostres amics han saludat la nostra edició amb una simpatia cordial. Això ens obliga per a l'avenir, i ens esperona a treballar amb tot el nostre entusiasme, fins a aconseguir que « Foc Nou » sigui el veritable portantveu de tots els catalans nacionals.

No seriem sincers, si diguéssim que estem satisfets del nostre primer numero. Volem que « Foc Nou » sigui més, encara, volem que les seves planes siguin el reflexe de tots els anhels de totes les inquietuds dels catalans residents a França. I es en aquest sentit, que preguem a tots que ens aportin el seu conser, les seves idees, le seves sugestions; tot allo, en fi, que pugui fer de « Foc Nou » el veritable lligam que en uneixi a tots en l'amor a Catalunya.

Nosaltres estem disposats a tot per arribar-hi; a lligar voluntats, a llimar asperitats, a defensar a ultrança les nostres aspiracions de catalans nacionals, a combatre tot allo que ens sembli que es desvia d'aquesta finalitat primordial, — sempre dintre del respecte mes estricte per a les persones —, pero hi ha una cosa que « Foc Nou » no vol fer ni farà mai :

Nosaltres no farem ni la mes minima concessio en allo que es refereixi al reconeixement de la Nacionalitat Catalana, al restabliment de la legalitat Republicana i de l'Estatut de Catalunya com a punt de partida.

En això serem intolerants i irreductibles, perquè la mes minima concessio en aquest sentit, significaria la negacio de nosaltres mateixos.

I ja no ens resta res mes a dir com no sigui remerciar de nou a tots els nostres amics, i d'una manera molt especial a la Comissaria de la Premsa que tan gentilment ens ha acollit i ha autoritzat l'aparició de « Foc Nou ».

Merces a tothom.

NOTICIARI

Aquesta setmana han passat per Tolosa els Srs. Martí Barrera, Miquel Guinart i Saurer, els quals han establert contacte amb els elements d'Esquerra Republicana de Catalunya que viuen a Tolosa i amb molts d'altres pertanyents a totes les organitzacions polítiques i sindicals.

En les converses tingudes, l'entesa i la cordialitat foren unànimes. El desig d'unio entre els catalans, i la ferma voluntat de treballar al servei de Catalunya, per a fer prevaldre els seus drets, i per a fer respectar la legalitat republicana, foren els punts essencials de les converses, en el transcurs de les quals, ho repetim, l'entesa fou absoluta.

« Dissabte, dia 10, tingué lloc a Tolosa una reunió dels elements d'Accio Catalana Republicana de les contrades de l'Alt Garona i Montauban.

En la reunió susdita s'acordà, entre altres coses, que els elements d'A. C. R. que formen part, amb llur representació personal, del Grup d'Aliança Catalana d'Unio Nacional aportaran aclariments concrets a determinats punts objecte de discussió, en una altra reunió proxima. Aleshores els reunits fixaran llur actitud definitiva respecte la posició dels elements d'A. C. R. de Tolosa i departament del Garona i Montauban, davant l'Aliança en qüestió ».

UNA NOTA DEL PARTIT REPUBLICAN

El Comitè de Relacions de les forces democràtiques espanyoles (Izquierda Republicana, Unió Republicana, Partit Republicà Federal, Esquerra Republicana de Catalunya, Partit Socialista Obrer Espanyol, Moviment llibertari, Unio General de Treballadors), declara :

I. — El seu fervoros homenatge a les Forces de la Lliberació i la seva adhesió al Govern provisional de la República Francesa.

II. — Que no esta representat per cap organització que no sigui la seva.

III. — Recomana als seus adhérents la necessitat de mantenir contacte unica i exclusivament amb les seves organitzacions.

IV. — Que malgrat el seu entusiasme i la seva col·laboració en la lluita contra els Estats totalitaris, en cap ocasió deuen intervenir en la política interior de la França.

AGRUPACIO MILITAR DE LA REPUBLICA ESPANYOLA

Sota la presidència del Coronel de l'Exèrcit Sr. Antoni Herrero Serrano, ha quedat constituïda la Agrupació Militar de la República Espanyola.

Hi havia a la presidència els Coronels Srs. Bosc, Claudin, Palma i els Tinentes coronels Srs. Domínguez Olarte, Díaz Calleja, García Yuste, Romero, Vivanos, Vasquez, Poquet i Morlanes. Hi assistien uns 300 caps i Ofi-

UNA PAGINA TRISTA DE L'HISTORIA DE FRANÇA

1200 morts. Unes precisions sobre la tragèdia d'Oradour-sur-Glane totalment devastat per les forces S. S. de la « Das Reich »

Voleu saber la sort que ens seria reservada si mai mes els « nazis » tornessin a trepitjar les terres de la França lliure?...

El dia 10 de juny, a primeres hores de la tarda, un destacament S. S. es presentà a Oradour-sur-Glane, poblet del departament de la Haute-Vienne. El comandant de la força ordenà a l'alcade de fer reunir immediatament a tots els seus habitants, homes, dones i criatures a la plaça del poble. Quan tothom fou reunit, el comandant declarà que havia rebut la denuncia de que hi havia en aquell poble un important dipòsit d'explosius, que s'anava a registrar casa per casa, i que mentre es faria el registre els habitants restarien detinguts i sotmesos a una estreta vigilància.

Els homes foren separats en 4 o 5 grups i tancats a les granges. A les dones i a les criatures s'els va tancar a l'església.

Els detinguts començaren a viure aleshores uns moments de veritable terror. Als sorolls del pillatge, s'hi afegia el sinistre aspecte de les ametrallades i l'espurneig dels incendis.

L'única dona escapada en vida de l'església, per un veritable miracle, per bé que greument ferida, conta que això va durar de les 2 fins a les cinc de la tarda. Pels volts d'aquesta hora, els soldats deposaren a l'altar major de l'església una caixa quadrada de la qual sortien moltes melxes, i en uns segons l'atmosfera devingué irrespirable. L'asfíxia feia estralls

entre aquests desgraciats. Aleshores entraren de nou els S. S. metralant a dreta i a esquerra, assassinant arreu... finalment, calaren foc a l'església i privaren de sortir a les persones encara vàlides, assassinant-les com a besties.

En aquest moment, eren les 5 de la tarda arribava a l'estació d'Oradour el tramvia departamental. Els S. S. varen fer baixar els viatgers i, sense cap explicació, foren també ametrallats i els seus cadavers llençats a les flames.

El diumenge al matí, algunes dones dels pobles veïns que anaven a Oradour, foren ametrallades sense pietat. En el transcurs de la tarda, algunes d'elles pogueren entrar a Oradour i en tornaren horroritzades.

La nit del diumenge al diluns, els S. S. que a la tarda havien abandonat el poble, tornaven de nou per a enterrar els cadavres i provar de fer desaparèixer els rastres del seu crim horribil... Era ja tard, fotografies havien estat preses, i l'història guardarà el record de la barbàrie nazi, rabejant-se amb una furia salvatge, damunt d'un pacífic poblet de França.

El rapport del Sr. Freund-Vallade, prefet regional en aquells dies, — d'on extraiem aquest relat — diu que només una dotzena de persones pogueren escapar-se en vida.

El pas dels bàrbars costava 1.200 morts i la desaparició total d'un poble de França.

Pobles d'Europa ! REMEMBER

EL QUE DIUEN I EL QUE FAN " ELLS "

UNA GUERRA ALEGRE

Enrique Llobet, no sabem qui es ni games, publicava a « El Hogar Espanol », de Paris un article sobre la nostra guerra, una guerra alegre amb morts alegres, ruïnes alegres i vidues alegres. Deia, entre altres coses comiques :

« Ardie-ron los hierros y el campo se empapo de sangre fresquisima. Y de una luz mas fina y mas sutil que se enredaba en las madroneras e iba sembrando glorias por Aragon Levante y Catalunya.

Aquello fue una tragedia, pero tras ella vinieron las flores.

Los que quedaban por estos campos de Dios tenian, sin duda, un alma sembrada de maravillas. Eran valientes, audaces, echos a la risa y a los amores, a las bromas de mocedad y al juego sin pecado de la juventud. Y de todo eso amigos, nos queda un bullicio en el pecho y un ardor en la frente. »

Res, tot plegat, una juerga. Un milio de morts.

ELS ENEMIGS DE CASTELLA ELS MOROS !

Del mateix « Hogar Espanol » de Paris.

« Hoy tenemos ante nosotros un camino que recorrer y nuestros enemigos que sitiarse para que Castilla se haga fuerte y trascienda mas allá de sus límites, que son en definitiva los de Espana. »

Els límits de Castella son els d'Espanya. I nosaltres que no ens en havíem enterat.

Copiem de « Le Republicain » de Perpignan :

« RUMORS DE QUE S'HAVIA ACABAT LA GUERRA CIRCULARÈN

PER BARCELONA

« Segons « La Vanguardia » el rumor que l'armistici havia estat signat entre els beligerans circulà per la capital catalana a primeres hores de la tarda de dijous darrer dia 7.

Amb aquesa avinentesa, manifestacions espontànies de joia popular es produïren per les principals avingudes de la capital, especialment per les Rambles, Rondes i Paral·lel. »

L'IMPOSSIBLE SUICIDI

Cansat de la vida, indigestat dels dinars de « Auxilio Social », fastigat de l'excés de feina, fastiguejat de la prosperitat ambient, marejat de tanta llibertat, el Pobre Barceloní va decidir suicidar-se.

— Com ho faré ? es preguntava preocupat per l'embaràs du choix que diem els refugiats. El meu capital es tan petit, tan petit !

I en això va veure un taxi que s'apropava. Morir en taxi no es pas cosa gratuïta, pero sempre es mes baratet que morir en Rolls.

— Rrrrraac ! !, va fer el taxiste en frenar violentament i a temps — a temps de dir el nom del porc al Pobre Suicida Economic.

— En quin compromís m'anaveu a posar ! Jo, un Pobre Pare de Família, que prou feines tinc per pagar la gasolina i el Plat Únic, em volieu fer pagar encara una corona i una indemnització a la vidua ! Porc de peato. Si volies suicidarte, perquè no et feies servir per un tramvia ? Almenys la Companyia es forta ! Mireu ! Ara passa un 21, si correu encara sereu a temps per agafar-vos.

El Porc de Peato donà les gràcies, s'espolsà les genolleres, i va correr per fer-se atrapar pel Gracia-Rambles.

Arribà massa aviat, el tramvia parà abans de tocar-lo i el conductor baixà amatent amb la maneta a la ma per donar una lliço al fresc que s'atrevia a tirar objectes a la via. No reproduïrem el diàleg, es a dir el monolog. Aquesta publicació pot posar-se a totes les mans, i tenim a conservar la confiança dels pares. Resumirem doncs, i atenuarem :

— Desgraciat ! que anaves a fer ! Volies, doncs, fer-me el pacte de la fam, tu també ? No n'hi havia prou amb que m'el fessin amb el jornal, que necessitaves que em treguessin de la Companyia per no tenir cura del material etc... Dius que et volies suicidar ? Imbecil ! Si es així, que mes fàcil que anar a un Centre de Falange : arribes, aixeques el puny, crides Visca la República ! Visca Catalunya ! i no et preocupis més, et suicidaran a pel i a repel.

El Desgraciat Imbecil trobà que el conductor tenia rao, pagà el bitllet Provença-Drassanes al cobrador, que havia baixat a veure que passava, i a tota pressa es dirigí al local de Falange mes proxima, puix s'acostava migdia i tenia por d'haver de dinar encara un cop a « Auxilio Social »

Entrà, puny en l'aire, visca la República ! visca Catalunya !... i hi hagué un dallabaix :

— Camaradas ! ! ! — cridà el Secretari engellant trets al sostre. — Sacad las otras banderas que ya estan aqui los nuestros ! ! !

Llegiu
i feu
llegir
" FOC NOU "

LES LLETRES I LES ARTS

EL CONTE de la SETMANA

SANG BLAVA

Quan Geroni Casulleres va rebre la notícia de que el Caudillo el nomenava Marques de Vilanoveta, per poc que li vés un desmai. Si es possible trobar un home sense cap mica d'ambició, morigreat, senzill i del mes gris estevisme, aquest home era Geroni Casulleres.

Elena Romagosa, la seva muller, era tot el contrari. El dimoniet de la pretensió se la menjava de viu en viu. Quan les *Cronicas de Sociedad de La Vanguardia* s'omplien la boca amb el nom de totes les *Condesas* i *Marquesas* del vell i del nou acunyament, ell fi apareixia només sota el nom tristíssim i migradet de senyora Casulleres.

No es que Geroni no hi fos per res en aquest nomenament, tot el contrari perquè els seus quartos li costava. Les males llengües deien que era el premi a la fundació de dos *Roperos de Falanje* i de tres cantines de *Auxilio Social*. Això volia dir que la gent no menjava ni vestia, però els que ho deien no hi entenien res. Es molt convenient que en un país hi hagi pobres perquè, si no n'hi hagues, que en fariem de totes les obres de beneficència? I com s'ho farien tota aquesta bona gent sempre disposada a portar un bocinet sobrer de la seva taula ben guarnida, a les cases on no hi ha res? Això hi ha gent que no ho volen comprendre, però es perquè son gent de molt mala voluntat i que no entenen el *nuevo estilo*. Les males llengües també deien qu Geroni Casulleres intervenia en el finançament de dues editorials, de tres sindicats verticals, i que era també víctima de moltes activitats mes o menys horitzontals per part de la Sra. Elena. La geometria juga un paper molt important en el *nuevo estilo* i no cal que ningú se senti esverat.

El règim a que fou sotmes Geroni Casulleres per celebrar la seva ascensió al Marquesat fou aclaparant i esgotador. *Thes, soirées, recepcions...* Geroni s'adormia per totes les cadires però Elena Romagosa es trobava a la gloria. A Vilanoveta hi havia un castell ruïnós qu'estava en venda i Geroni el va comprar al preu que n'hi varem demanar. Li va afegir una torre de l'homenatge que hi lligava com un pegat en un banc, i va fer construir per tot arreu una estesa de marlets que va durar fins que el cor n'hi va dir prou. La vida dels Casulleres, tan plàcida i tranquil·la abans, era avui un cavall desbocat en la pendent del deliri. Però totes les coses tenen una fi i la condició física de les persones també la té. I els Mar-

quesos de Vilanoveta varen sortir tan baldats, tan copiosament estomacats de la seva entrada en aquest món de meravelles, que varen caure malalts.

Geroni acceptava aquest contratemps amb una gran filosofia, gosariem a dir amb una punta de satisfacció. Havia recobrat el repos, la tranquil·litat a casa, i el seu viure quotidià sense entrebancs ni emocions de cap classe.

Pensava que aquesta malura que els aclaparava a ell i a la senyora Elena, era una cosa molt natural, una cosa convenient i necessària, perquè significava la transformació en la seva naturalesa de quelcom que era molt essencial; deuria ésser com una vacuna, una transfusió, una mena de tras-pàs de la condició de pleben a la mirífica categoria de Marques, el canvi d'una sang vermella i plebeia, per una altre de blava i noveta que ja comencava a correr per totes les seves venes.

La primera cosa que va fer així que es va veure les orelles, va ésser comprar-se un cotxe, un magnífic Pac kard últim model, i fer gravar a la portella, per be que d'una manera molt discreta la divisa heràldica del seu Marquesat.

Quan la Sra. Elena el va veure arribar tot mudat, radiant com una calandria, estofat com un pao, i conduint aquella màquina meravellosa, no es va poder estar de dir-li :

— Geroni, et faràs mal !...

..

El primer viatge que va fer Geroni Casulleres amb el seu Packard, va ésser per anar a Vilanoveta. Un dels seus masovers va venir a proposar-li la compra d'unes terres que l'indaven amb una de les seves finques, i el viatge fou decidit totseguit.

Però ja es ben veritat que l'home proposa i Deu disposa. Heus-aci un moment de distracció, l'hora tonta que tots tenim, uns milimetres de desviació, un arbre que es posa al mig de la carretera i la topada que es inevitable. Resultat : que ja tenim al mig d'un oamp, barrejats dintre de la mes estricta democràcia, un Packard nou de trinca, un Marques encara

mes nou, i un pagès per torna. Si jo fos un escriptor profund, treuria de tot això una mala fi de conseqüències. Com que jo ne soc un escriptor profund, no en vull treure cap.

Unes mans piadoses els varen recullir i Geroni Casulleres fou reconduït a Barcelona en el mes llastimos dels estat. No hi havia desgracies irreparables, però els bonys eren molt importants.

Quan la Sra. Elena el va veure arribar en aquell estat, va dir-li :

— Ja t'ho deia Geroni que et faries mal !...

..

La convalescència fou llarga i penible. Però el mes trist de tot, era el canvi total que s'havia operat en el caràcter tan dolç, tan manyac i tan docil de Geroni Casulleres. Engegava tothom a passeig, àdhuc a la seva muller, i no podia sofrir que ningú li digues res. S'havia tornat sorrut i malcarat com un guardia civil. En una paraula : no era el mateix d'abans.

La Sra Elena li tenia por i el servei estava totalment esgarriat.

Ja feia prop d'un mes que havia passat l'accident, quan una tarda, després d'haver-se barallat amb tot el servei de la casa, va cridar a la Sra. Elena, i va dir-li amb el to mes greu i mes solemniat que es pugui imaginar :

— Mira, Eleneta, no' he volgut dir res a ningú, però a tu ja t'ho puc dir :

« Tot això del Marquesat, de l'aristocràcia i de la sang blava, es una ensarronada com un temple. No t'en cregui's res. Ni els *thes*, ni les *soirées*, ni les recepcions, ni els criats amb calces curtes, ni les engunies passades, ni les nits sense dormir, ni el cotxe, ni el castell, ni els diners que tot plegat em costa, hi han pogut fer res, i no han servit de res. Tot està igual que abans.

« En el moment de l'accident ho he pogut veure ben clar. La meua sang es encara d'un vermell pujat i violent. Es tan vermella i espessa com la sang del pagès !...

JOSEP TORRENTS.

EL SOMNI

*Guardeu la terra els pagesos germans,
gardeu-beseu-la amb delit, pam a pam :
ara amb nosaltres marins i goiats
per Catalunya, els vaixells salparan.
Guardeu la terra els pagesos germans.*

*De cara al mon altra volta, i firam !
les gestes nostres no temin la mar :
- qui duu senyera els dofins li fan pas.
Per Catalunya un bell nom voleiant
de cara al mon altra volta, i firam !*

*Fornits atletes, a proa s'hi cap,
deixeu l'Estadi pels fadrins que es fan.
Preneu els estres de viure en combat
Per Catalunya: Una passa endavant !
Fornits atletes a proa s'hi cap.*

*Vosaltres, dones, heroiques com mai,
sigueu valentes que l'empresa és gran :
les nostres filles que aprenguin l'afany.
Per Catalunya reseu català,
vosaltres, dones, heroiques com mai.*

*Fendim les ones, tal guerrers d'abans ;
- de nou la historia que ens vegi avançant -
volguem ésser-hi entre els pobles més grans :
Per Catalunya, els fanals ben endalt
fendim les ones, tal guerrers d'abans.*

J. SALVAT PAPASSEIT.

EL CASCABELL

Quan era encar molt menut,
I per l'ampla carretera
Enmig de la polsinera
Trobí un cascabel perdut,

El colli i una musica
Damunt mos dits ressona.
Quina cosa mes bonica !
El vaig cloure dins la mà.

I acostant-me'l a l'orella
El feia dringar ben fort.
Ai, que la musica aquella
S'em ficà dintre del cor !

Se m'endua l'alegria
Corrent carretera enllà
I em semblava que tenia
Tot el mon dintre la mà.

Feia un so com de rondalla
Cada vegada mes dolç.
Que es bonica la troballa
D'un cascabel dins la pols !

A voltes encar repica
A dintre meu, molt pregon
I aquella seva musica
duu la bellesa del mon.

I el veig dintre cada cosa
I el due en cada sentit
I a voltes fins se me'l posa
Penjat al coll, el meguit.

Ara que sé que la vida,
Feta d'engany i il·lusio,
Es veritat i es mentida
I mig fosc i mig claror,

Ara que em sento a tothora
el cor trist i l'esguard dolç
I due l'anima que plora
Com cascabel dins la pols.

Em plau recordar una mica
El so d'aquell cascabel
Perque la seva musica
Em fa veure el mon mes bell.

Feia un so com de rondalla;
Cada vegada mes dolç.
que es bonica la troballa
D'un cascabel dins la pols !

Jo tinc l'anima entenedrida
D'aquest record de menut
Ara que em sé dins la vida
Com un cascabel perdut.

Perque la vida es ploralla
I es també somriure dolç ?...
Que es bonica la troballa
D'un cascabel dins la pols !

SALVADOR PERARNAU.

IMPRIMERIE MODERNE
22, Rue Sainte-Ursule :: Toulouse

EL GENERAL DE GAULLE à TOLOSA

Aquest mati na arribat a Tolosa el General de Gaulle. Així qu ena estat coneguda la seva arribada, la multitud s'ha llençat al carrer.

En el moment que escrivim, la ciutat de Tolosa es una festa de banderes i de joia popu lar. Son les dues de la tarda i la plaça del Capítol ja es plena d'un public entussiasta.

FOC NOU envia a l'indiscutible cap de la França lliure la seva salutació, i crida amb tot el poble de França :

Visca el Général de GAULLE !

Llegiu sempre

EL CONTE DE LA SETMANA

Dissapté vinent publicarem :

EL CINQUÈ CAVALLER DE L'APOCALIPSI.
per DOMENEC de BELLMUNT.